

Pravila in tehnika dela z motorno žago

Osnovna pravila pri delu z motorno žago

- ✓ Telo mora biti vedno stabilno, zato zagotovimo **stabilno stojišče** za obe nogi.
- ✓ **Položaj telesa naj bo čim bolj vzravn**, zaradi razbremenjevanja hrbtenice.
- ✓ **Žago držimo čim bližje telesu**, čim manj jo nosimo v rokah, naslanjamo jo na telo ali deblo.
- ✓ **Motorne žage ne držimo krčevito ali ohlapno**. S palcem in prsti vedno "objemamo" ročaj.
- ✓ Zapestje na vodilnem ročaju naj bo vedno v enakem položaju – čim bolj ravno, pri obračanju motorne žage naj se vrtili slednja. **Položaj rok mora biti čim bolj naraven in ne zvit v zapestju**.
- ✓ S sprejemanjem ročajev se vedno prilagodimo položaju motorne žage.
- ✓ **Noben del telesa ne sme biti pred nosilnim ročajem motorne žage**.
- ✓ **Delujoče žage nikoli ne dvigamo in ne delamo z njo nad višino ramen**.
- ✓ **Ravnina prežaganja ne sme potekati v smeri, v kateri se nahaja glava**.
- ✓ Kadar z roko posegamo v območje letve in verige (odmetavanje vej), **aktiviramo zavoro verige**.
- ✓ Dokler se veriga vrtili, **vedno držimo žago z obema rokama**.

2

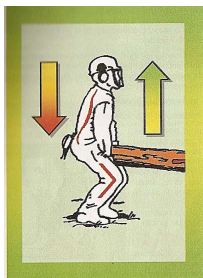

Splošna pravila za varovanje hrbtenice pri izvajanju del

- ✓ bremena dvigamo s čim bolj pokončno in vzravnano hrbtenico
- ✓ dvigamo z upognjenimi koleni in ne s hrbtom
- ✓ pri dviganju obremenimo obe roki čim bolj enakomerno

3

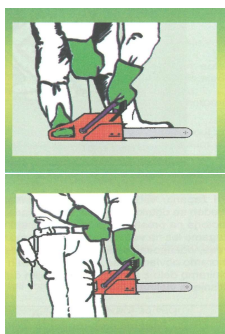

Zaganjanje motorne žage

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

4

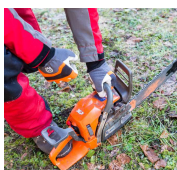

Zaganjanje motorne žage

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

5

Žaganje z motorno žago

- ✓ pri žaganju **vedno delamo s polnim plinom**
- ✓ **veriga se mora vrteti** še preden se dotaknemo lesa
- ✓ **po žaganju zmanjšamo obrate** na prosti tek, da se veriga ne vrti, in **aktiviramo zavoro verige**

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

6

Osnovni rezi

- ✓ vzporedni
- ✓ iz enega oporišča (pahljačasti)
- ✓ iz več oporišč
- ✓ kombinirani rez
- ✓ vbodni rez (samo za usposobljene in izkušene delavce!!!)

- A. Žaganje s **trebušnim delom letve**
- B. Žaganje s **hrbtnim delom letve**
- C. Žaganje s **konico** - zgornja stran letve
- D. Žaganje s **konico** - spodnja stran letve

7

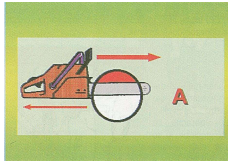

Žaganje s trebušnim delom letve

8

- ✓ žagalni del verige se vrti proti telesu
- ✓ motorno žago vleče naprej, delo je najbolj varno
- ✓ žagovina leti proti telesu
- ✓ prežagovanje najlažje

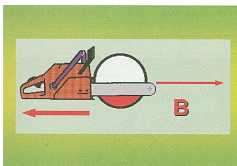

Žaganje z hrbtnim delom letve

9

- ✓ žagalni del verige se vrti stran od telesa
- ✓ motorno žago potiska k telesu, delo bolj nevarno, žago držimo bolj čvrsto
- ✓ žagovina leti vstran
- ✓ prežagovanje je težje, škodljivi vpliv vibracij večji

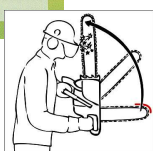
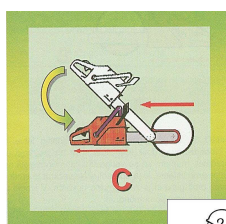

Žaganje s konico - zgornja stran letve

- ✓ za podiranje in prežaganje debelih dreves
- ✓ povzroča povratni ("kick-back") udarec
- ✓ zelo pomembna je tehnika dela
- ✓ samo za izurjene in usposobljene delavce

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

10

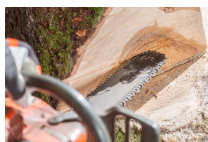
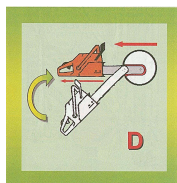

Žaganje s konico - spodnja stran letve

- ✓ letev postavimo na mesto reza pod kotom 45 stopinj
- ✓ prehod med položaji motorne žage pri žaganju mora biti zvezen
- ✓ ustrezna metoda za izdelavo vbodnega reza

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

11

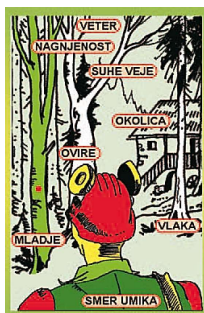
Podiranje dreves

Pripravljalna dela

- ✓ določitev težišča drevesa, izbira smeri podiranja in ocena potencialnih nevarnih situacij
- ✓ čiščenje okolice drevesa in smeri umika
- ✓ obdelava korenovca

Podiranje drevesa

- ✓ izdelava zaseka
- ✓ preverjanje smeri podiranja
- ✓ podžaganje in oblikovanje ščetine
- ✓ opozorimo na nevarnost padanja drevesa
- ✓ klinjenje in naganjanje drevesa
- ✓ umik ob padcu drevesa
- ✓ v izjemnih primerih, ko drevo obvisi, sproščanje drevesa

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

12

Smer podiranja

Za kontrolo smeri podiranja si lahko pomagamo s:

- ✓ sekiro
- ✓ motorno žago
- ✓ oceno smeri tako, da se s hrbtom naslonimo na deblo točno nad zasekom (ravnotežje telesa)
- ✓ ostale metode

13

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podobežja

Smer podiranja

14

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podobežja

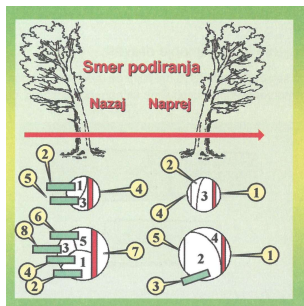

Načini podiranja dreves

- ✓ podiranje naprej
- ✓ podiranje nazaj
- ✓ podiranje na stran

15

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podobežja

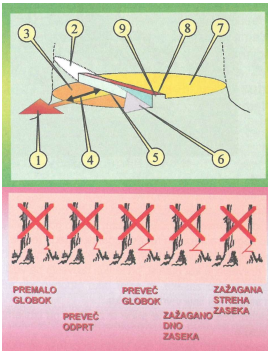

Izdelava zaseka

16

1. smer podiranja
2. dno zaseka
3. streha zaseka
4. globina zaseka 1/6 - 1/3 premera
5. vrh zaseka pravokoten na smer podiranja
6. kot zaseka 35 - 60 stopinj
7. nivo podžaganja 1/10 premera višje
8. širina ščetine 1/10 premera debla (2 - 6 cm)
9. višina ščetine 1/10 premera debla (2 - 6 cm)

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Izdelava zaseka

17

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Podžaganje in oblikovanje ščetine

- ✓ pred začetkom podžaganja obvezno:
  - preverimo, ali se kdo nahaja v nevarnem območju
  - z glasnim klicem "PADA" opozorimo, da pričenjamo z podžaganjem
  - če sodelavcev ne vidimo, žago ugasnemo in preverimo, kje je kdo
  - če podiramo v bližini poti, cest, objektov ali druge infrastrukture je potrebno dodatno označiti in zavarovati območja, od koder lahko pridejo naključni obiskovalci gozda
- ✓ podžagujemo od 2 - 6 cm višje od dna zaseka
- ✓ ščetino oblikujemo glede na težišče drevesa
- ✓ pri podžaganju opazujemo barvo žagovine
- ✓ pozorni smo na morebitna zvita in poševno zraščena vlakna

18

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Podžagovanje in oblikovanje ščetine

19

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

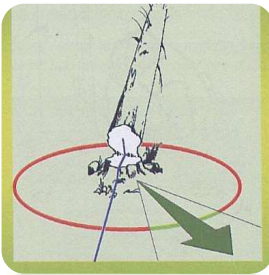

Umik ob padcu drevesa

20

Ob padcu drevesa se pokaže:

- ✓ ali smo pravilno izbrali smer podiranja
- ✓ ali smo izdelali pravilen zasek in drevo pravilno podžagali
- ✓ ali je ščetina, ki pogojuje vrtenje padajočega drevesa, pravilna
- ✓ ali smo predhodno pravilno izbrali in po potrebi tudi uredili smer umika

Umikamo se nazaj in vstran pod kotom 45 stopinj!

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Kleščanje vej – osnovna pravila

- ✓ motorna žaga naj bo v največji možni meri naslonjena na deblo, sicer jo naslanjamo na telo in noge
- ✓ pri prežagovanju uporabljamo motorno žago v čim večji meri kot vzvod, tako da izkoriščamo tudi njeno težo
- ✓ položaj motorne žage naj bo praviloma v višini med kolena in stegna
- ✓ stojišče naj bo stabilno, stojimo z nekoliko razmaknjenimi nogami in vzravnano hrbtenico
- ✓ pred pričetkom odžagovanja vej dodamo plin do konca - delamo s polnimi obrati
- ✓ s prsti leve roke objamemo nosilni ročaj vedno tako, da palec zapira krog
- ✓ oprijem vodilnega ročaja prilagajamo legi motorne žage
- ✓ izogibamo se prežagovanju s konico letve, predvsem z zgornjo stranjo, saj žaganje s tem delom največkrat povzroči povratni udarec ("kick-back")

21

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

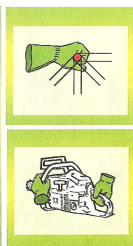
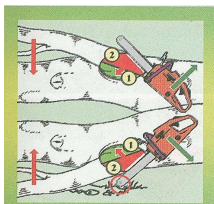

Kleščenje vej

22

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

Kleščenje vej

23

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

Prežagovanje debel – osnovna pravila

- ✓ pri prežagovanju debla **nikoli ne stojimo v liniji prežagovanja**
- ✓ **stojišče je vedno znotraj upognjenega debla** in ne v smeri, kamor lahko udari hlod, ko ga prežagamo
- ✓ pri delu v strmini **stojimo vedno nad deblom**
- ✓ vedno **najprej prežagamo stisnjena vlakna** in šele **potem napeta**
- ✓ stisnjenih vlaken ne žagamo predolgo, da ne stisnejo letve
- ✓ pazimo, da z **verigo ne zadenemo v tla**
- ✓ kadar ne moremo pravilno oceniti, kje so vlakna stisnjena, vstavimo v rez žepni klin

24

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

Prežagovanje

STISNIJENA VLAKNA

NAPETA VLAKNA

25

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Prežagovanje

26

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

Prežagovanje

ŠKODA TER NEVARNOST!

STOPNIČASTO PREŽAGOVANJE JE LAHKO REŠITEVI!

27

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v podeželje

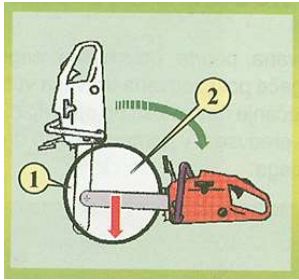

Prežagovanje

Prežagovanje v primeru, ko je deblo debelejše od dolžine letve – “tanjšanje premera”.

28

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

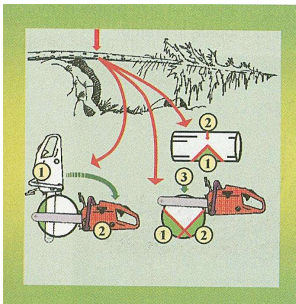

Prežagovanje

V primeru zelo stisnjenih vlaken lahko izrežemo trikotnik na mestu stisnjenih vlaken in tako preprečimo stiskanje.

29

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje

Zaključek

Pravilno ravnanje in ustrezna tehnika dela z motorno žago sta ključ do VARNEGA DELA GOZDU !!!

30

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropska investicija v področje
